

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2CoE/473/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715203950
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Novotná
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715203950.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, proti povinnému: E. E., nar. XX. I. XXXX, bytom XXX XX U. F. č. XXX, o vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 102,90 Eur s príslušenstvom, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Ďuricom, Exekútorský úrad so sídlom Borovianska 17, 960 01 Zvolen pod sp. zn. EX 594/2015, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 3Er/125/2015-41 zo dňa 26.októbra 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 3Er/125/2015-41 zo dňa 26.októbra 2015 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen (ďalej aj „exekučný súd“) napadnutým uznesením č.k. 3Er/125/2015-41 zo dňa 26.októbra 2015 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný Arbitrážnym súdom Košice zo dňa 19. januára 2012 sp. zn. 3C/190/2012. Predložený rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky, ktorá tvorí súčasť Všeobecných poistných podmienok oprávneného (Osobitné dojednania, bod 2), na ktoré odkazuje poistná zmluva, uzatvorená medzi oprávneným a povinným dňa 20.januára 2008. Poistná zmluva, ktorú účastníci uzavreli, je v zmysle § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, a to s poukazom na povahu subjektov právneho vzťahu. Ide o tzv. formulárovú zmluvu, v prevažnej časti s predtlačným textom, ktorú oprávnený predkladá vopred neurčitému počtu spotrebiteľov. Jej súčasťou sú aj všeobecné poistné podmienky, ktoré sú vopred pripravené a ktoré poistený nemohol pred podpisom zmluvy ovplyvniť, mohol zmluvu vrátane všeobecných poistných podmienok iba prijať alebo odmietnuť ako celok. Rozhodcovská doložka ako súčasť Všeobecných obchodných podmienok oprávneného núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Takéto dojednanie potom exekučný súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 neplatná. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie je v predmetnej veci založená na absolútne neplatnom právnom úkone, exekučný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k názoru, že je vydaný v rozpore so zákonom, a preto v zmysle § 44 ods. 2 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Oprávnený podal proti uvedenému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu nezákonnosti a nesprávnosti tohto rozhodnutia podľa §205 ods. 2 písm. a), b), c), d), e) a f) O.s.p, a to bez bližšieho odôvodnenia, pričom žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie exekučného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 O.s.p.) na základe odvolania preskúmal vec v medziach a v rozsahu daných odvolaním podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie skúma návrh na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Súdnemu exekútorovi písomne poverí vykonaním exekúcie do 15 dní od doručenia jeho žiadosti len v tom prípade, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V prípade, ak uvedený rozpor zistí, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

Podľa § 45 ods. 1 písm. b/ a c/ ZRK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov (§ 45 Exekučného poriadku) na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ alebo

c/ ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 ZRK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b/ alebo c/.

Z cit. ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že súd má skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Prvostupňový súd je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul, na základe ktorého má byť vedená exekúcia, je spôsobilým exekučným titulom, pričom súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania (na návrh, ale aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Najvyšší súd SR v Rozsudku z 27.01.1997, sp. zn. 3Cdo/164/1996, publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R/58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“. Okresný súd ako exekučný súd teda neprekročil svoju právomoc, keď v rámci posudzovania podmienok materiálnej a formálnej vykonateľnosti exekučného titulu vydaného v spotrebiteľskej veci skúmal, či bola založená právomoc rozhodcovského súdu konať a rozhodnúť vo veci. Obdobný záver vyplýva aj z Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013, sp.zn. 6 M Cdo 9/2012, v ktorom súd uviedol, že „v súvislosti s otázkou, či v exekučnom konaní zákon o rozhodcovskom konaní vylučuje skúmanie (nedostatku) právomoci rozhodcovského súdu rozhodnúť spor, je potrebné rozlišovať, či rozhodcovské konanie sa týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu alebo z iného právneho vzťahu. Pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu z iného než spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a aby žalobou podanou na príslušnom súde sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/ zákona o rozhodcovskom konaní), vylučujú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní. Nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v iných než spotrebiteľských veciach znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v exekučnom konaní, pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné. Ak je však predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, tento záver neplatí, pretože princíp „vigilantibus iura skripta sunt“ („práva patria bdelym“) v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie, ku ktorému dospel Súdny dvor Európskej únie pri výklade Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) vo veci C-40/08, a to: „Smernica Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel preskúmať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.“

Rozhodcovský rozsudok má podľa § 35 ZRK pre účastníkov účinky ako právoplatný rozsudok. Podľa ZRK to platí pre rozhodnutia vydané rozhodcovským súdom v konaní podľa ZRK. Rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve. Z tohto dôvodu je pre posúdenie, či súdu bol alebo nebol predložený exekučný titul, nevyhnutnou súčasťou prieskumu zisťovanie, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy, dohodnutej či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo doložky k inej zmluve. Pokiaľ rozhodcovská zmluva trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a pokiaľ bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu rozhodcovský rozsudok, trpí neúčinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku uvedenú v bode XV. Všeobecných poistných podmienok, ktoré sú súčasťou Zmluvy, exekučný súd správne právne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, keďže je súčasťou vopred pripravenej zmluvy a celkom zjavne tak nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma, v akej sú zmluvné dojednania napísané - a to drobulinkým ťažko čitateľným, resp. takmer nečitateľným husto popísaným textom - už sama o sebe podstatne sťažuje reálne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Takto vnútená podmienka, ktorá sa netýka priamo predmetu zmluvy, ktorá zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 OZ, na základe ktorého je potrebné túto rozhodcovskú doložku vyhodnotiť ako neprijateľnú podmienku zmluvy, a teda za absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd k tomu dodáva, že v tomto prípade je nepochybné, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi vnútená tak, že bola súčasťou formulárovej zmluvy. Spotrebiteľ teda, ak chcel od dodávateľa získať predmet zmluvy, kvôli ktorému zmluvu uzatváral, nemal inú možnosť, než túto podmienku prijať. Už táto skutočnosť zvyšuje nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Konečne, rozhodcovské konanie je založené práve na tom, že zmluvné strany sa spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu svojim spotrebiteľom jednostranne určeným rozhodcom tak, ako to vyplýva z formulára predtlačie predmetnej úverovej zmluvy, spôsobuje tým značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch medzi ním a konkrétnym spotrebiteľom. Spotrebiteľovi tak bol vnútený spôsob rozhodovania budúcich sporov, ako aj subjekt, ktorému má byť táto kompetencia zverená a ktorý je súkromnou osobou, bez toho, aby mal možnosť akejkoľvek úpravy, či zmeny, pričom nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by sa priamo týkala predmetu uzatváratej zmluvy. Exekučný súd preto správne vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Neprijateľné podmienky sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ účinného v čase uzatvorenia Zmluvy neplatné.

Odvolací súd poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu SR z 24. februára 2011 č.k. IV.ÚS 55/2011-19, v ktorom zaujal stanovisko k otázke právomoci exekučného súdu preskúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu (rozhodcovského nálezu), ako aj k postupu exekučného súdu v prípade, že rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc z neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve.

Z uvedeného vyplýva, že odvolaniu z dôvodov v ňom uvedených nebolo možné vyhovieť. Odvolací súd preto s poukazom na § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.